

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Το ράλι των ομολόγων το ισχυρό χαρτί της Αθήνας

Το ράλι των ελληνικών ομολόγων συνεχίζεται με αμειώτους ρυθμούς, καθώς η ταχεία αύξηση των θυμάτων από τον νέο κοροναϊό, αλλά και οι αλληπάλληλοι πολιτικοί σεισμοί στην Ευρώπη ανοίγουν την όρεξη για κρατικό χρέος. Η νέα σημαντική αποκλιμάκωση στο κόστος δανεισμού συμπίπτει με την διαπραγμάτευση με τους θεσμούς και την προσπάθεια της Αθήνας να φέρει στο επίκεντρο τη συζήτηση για χαμηλότερα πλεονάσματα.

Σήμερα η απόδοση του ελληνικού δεκαετούς κρατικού ομολόγου υποχώρησε έως και το 1,02% μειωμένη κατά 4 μονάδες βάσης ή 2,85% σε σχέση με το προηγούμενο κλείσιμο. Κινείται πλέον 300 μονάδες βάσης χαμηλότερα σε σχέση με έναν χρόνο νωρίτερα και εκτιμάται ότι είναι ζήτημα ημερών να σπάσει προς τα κάτω και το φράγμα του 1%.

Η εξέλιξη αυτή βελτιώνει σαφώς την βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Η σχετική έκθεση του υπουργείου Οικονομικών θα δοθεί στη δημοσιότητα στις 26 Φεβρουαρίου και μία ημέρα αργότερα αναμένεται να δημοσιοποιηθεί και η έκθεση των θεσμών για την 5η μεταπρογραμματική αξιολόγηση.

Θα έχουν προηγηθεί αυτήν την εβδομάδα οι χειμερινές προβλέψεις της Κομισιόν, οι οποίες επιφυλλάσσουν θετικά νέα, όπως αποκάλυψε κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Αθήνα ο Επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων, Πάολο Τζεντιλόνι. Η Επιτροπή θα αναθεωρήσει προς τα επάνω τους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και αυτό είναι κάτι που έρχεται επίσης να ενισχύσει τα επιχειρήματα της Αθήνας για τη μείωση του στόχου των πρωτογενών πλεονασμάτων.

Σε συνέντευξή του στο γερμανικό περιοδικό Spiegel, ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας κάνει εκτενή αναφορά στις καλές οικονομικές επιδόσεις της χώρας των τελευταίων μηνών και ημερών και στο ευνοϊκό κλίμα που αναδύεται από τις αγορές. «Η χώρα αλλάζει, αναλαμβάνοντας υψηλό τίμημα οι πολίτες της, οι οποίοι έπρεπε να κάνουν πολλές θυσίες. Αλλά είμαι πεπεισμένος ότι η Ελλάδα ξεπέρασε την κρίση. Δεν υπάρχει λόγος για θριαμβολογίες, θα πρέπει να βελτιωθούμε, αλλά οι δύσκολες εποχές έχουν περάσει», αναφέρει.

Σχετικά με την επαναδιαπραγμάτευση των πρωτογενών πλεονασμάτων, τονίζει: «Οι στόχοι ορίστηκαν επί τη βάση συγκεκριμένων υποθέσεων για τη βιωσιμότητα του χρέους. Όταν αυτές οι υποθέσεις αλλάξουν, όπως η ανάπτυξη και το κόστος δανεισμού, τότε δεν βλέπω τον λόγο να μην αλλάξουν και τα πλεονάσματα. Θα σήμαινε περισσότερη ανάπτυξη, κάτι που όλοι θέλουν στην Ευρώπη».

Προσθέτει δε πως «η Ελλάδα υπερβαίνει τους στόχους ανάπτυξης, έχει χαμηλό επίπεδο δανεισμού και έχει αποπληρώσει το πιο ακριβό τμήμα του δανείου της από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, κάτι που σημαίνει ότι οι παράμετροι για την ανάλυση της βιωσιμότητας του χρέους της έχουν αλλάξει».

Αισιόδοξοι για την ανάπτυξη οι Έλληνες managers

Η πολιτική σταθερότητα, η σχετικά αυξημένη εισροή ξένων επενδύσεων, η μείωση της ανεργίας, η βελτίωση των ισολογισμών των τραπεζών και η επιτυχής επιστροφή του ελληνικού κράτους στις αγορές κεφαλαίων, ενισχύουν την εμπιστοσύνη των στελεχών των ελληνικών επιχειρήσεων. Το 62% των Ελλήνων στελεχών προβλέπουν ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας, ενώ ένα ακόμη υψηλότερο ποσοστό, της τάξης του 73%, εκφράζουν αισιοδοξία για την ανάπτυξη της εγχώριας οικονομίας μέσα στο 2020. Αυτό προκύπτει από την τελευταία έκδοση του Global Capital Confidence Barometer της EY, που καταγράφει την εμπιστοσύνη των στελεχών στις οικονομικές προοπτικές και εντοπίζει τις τάσεις και τις πρακτικές των διοικητικών συμβουλίων ως προς τη διαχείριση των κεφαλαίων.

Η γενικότερη αισιοδοξία των στελεχών ενισχύεται από την εμπιστοσύνη στα εγχώρια εταιρικά κέρδη και τη βραχυπρόθεσμη σταθερότητα της αγοράς, καθώς και την περιορισμένη αύξηση βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών, όπως η κερδοφορία και τα κόστη. Τα στελέχη στην Ελλάδα εκτιμούν ότι η τάση αυτή θα συνεχιστεί, καθώς το 57% προβλέπουν μέτρια έως ισχυρή αύξηση των εσόδων, ενώ το 42% αναμένουν αύξηση των περιθωρίων κέρδους τους επόμενους 12 μήνες.

Η ρυθμιστική και γεωπολιτική αβεβαιότητα δημιουργούν ανησυχίες

Παρά την εμπιστοσύνη τους στην αναπτυξιακή δυναμική της παγκόσμιας και της τοπικής οικονομίας τους επόμενους 12 μήνες, η πλειοψηφία (55%) των Ελλήνων στελεχών αναμένουν ότι θα υπάρξει οικονομική επιβράδυνση. Από αυτούς, το 77% εκτιμούν ότι αυτό θα συμβεί το 2021 ή νωρίτερα.

Βασικά ζητήματα που προκαλούν αυτές τις ανησυχίες είναι η γεωπολιτική και πολιτική αβεβαιότητα, καθώς και η αβεβαιότητα για το κανονιστικό περιβάλλον, παράλληλα με άλλα ζητήματα, όπως οι νέες περιβαλλοντικές πολιτικές. Οι πολιτικές αναταραχές των τελευταίων πέντε ετών, σε συνδυασμό με τις εντάσεις στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, αποτελούν παράγοντες που αυξάνουν τη γεωπολιτική και πολιτική αβεβαιότητα.

Ωστόσο, ενώ οι ερωτηθέντες παγκοσμίως υιοθετούν μια στάση αναμονής ως προς τις εξωτερικές αβεβαιότητες, οι ελληνικές επιχειρήσεις εμφανίζονται περισσότερο διατεθειμένες να αναλάβουν δράση. Σχεδόν ένας στους πέντε (18%) ερωτηθέντες στην Ελλάδα αναφέρουν ότι είναι διατεθειμένοι να μετακινήσουν τα γραφεία και τη διοίκηση της επιχείρησής τους, προς ή από ορισμένες χώρες.

Σε ιστορικά υψηλά επίπεδα η διάθεση για Συγχωνεύσεις & Εξαγορές

Ωθούμενα από το κύμα εμπιστοσύνης στις αναπτυξιακές τους προοπτικές, 62% των στελεχών στην Ελλάδα αναφέρουν ότι θα επιδιώξουν συγχωνεύσεις και εξαγορές (Σ&Ε) τον επόμενο χρόνο – ένα ιστορικά υψηλό ποσοστό από την έναρξη της σειράς ερευνών Global Capital Confidence Barometer. Την ίδια ώρα, οι προβλέψεις τους για τις προοπτικές των Σ&Ε στη χώρα παραμένουν θετικές, αλλά πιο μετριοπαθείς σε σχέση με πριν από έναν χρόνο, ενώ το 56% αναμένουν ότι η εγχώρια αγορά συγχωνεύσεων και εξαγορών θα βελτιωθεί τους επόμενους 12 μήνες (έναντι 83% τον Οκτώβριο του 2018).

Οι ερωτηθέντες αναφέρουν ότι θα εστιάσουν σε Σ&Ε που προσφέρουν δυνατότητες μετασχηματισμού των εταιρειών τους, όπως ψηφιακές τεχνολογίες και νέοι δίαυλοι προς τους πελάτες. Ωστόσο, αναμένουν ένταση του ανταγωνισμού, κυρίως από ιδιωτικά κεφάλαια, ο οποίος ενδέχεται να αυξήσει τις αποτιμήσεις.

Συνέχεια...

Οι ελληνικές επιχειρήσεις στηρίζουν την ανάπτυξή τους στην ψηφιακή τεχνολογία

Τα στελέχη στην Ελλάδα αναγνωρίζουν τον αντίκτυπο που έχει ο ψηφιακός μετασχηματισμός σε επιχειρήσεις, κλάδους και αγορές, με το 75% των ερωτηθέντων να συμφωνούν ότι θα υπάρξει αύξηση των διατομεακών Σ&Ε που αφορούν τις αναδυόμενες τεχνολογίες και την ψηφιοποίηση.

Όσον αφορά τις συγκεκριμένες τεχνολογίες, ενώ οι ερωτηθέντες παγκοσμίως θεωρούν ότι τις σημαντικότερες επιπτώσεις στις επιχειρήσεις τους θα έχουν η Τεχνητή Νοημοσύνη και η μηχανική μάθηση (26%), καθώς και η αυτοματοποίηση και η ρομποτική (20%), τα στελέχη στην Ελλάδα εστιάζουν περισσότερο στις επιπτώσεις που φέρνουν η πρόοδος των analytics (28%) και το 5G (20%). Σχετικά με τον τρόπο αντίδρασης των επιχειρήσεων στις προκλήσεις αυτές, τα στελέχη στην Ελλάδα διχάζονται, ως προς τις προσεγγίσεις τους. Το 46% επικεντρώνονται στις επενδύσεις εντός της εταιρείας (in-house ανάπτυξη και εσωτερικά εταιρικά κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών), ενώ 50% αναφέρουν ότι θα εξετάσουν ευκαιρίες εξωτερικών επενδύσεων (Σ&Ε, εξωτερικά κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών και συμμαχίες) για τη χρηματοδότηση των στόχων που σχετίζονται με τον ψηφιακό μετασχηματισμό τους. Περισσότεροι από τους μισούς (51%) δηλώνουν ότι θα διαθέσουν το 25% ή περισσότερο, του συνολικού επενδυτικού κεφαλαίου τους, σε ψηφιακές και τεχνολογικές εφαρμογές, με το 69% από αυτούς να αναφέρουν ότι θα εστιάσουν σε νέες αναπτυξιακές ευκαιρίες (έναντι της βελτίωσης της επιχειρησιακής αποδοτικότητας).

Πιθανή επιβράδυνση των αναπτυξιακών σχεδίων από τις ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό

Η εξεύρεση ανθρώπινου δυναμικού μπορεί να αποτελέσει το μεγαλύτερο εμπόδιο στην ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων, με το 70% των στελεχών να αναγνωρίζουν ότι δυσκολεύονται να προσλάβουν και να διατηρήσουν προσωπικό. Από αυτούς, 46% αναφέρουν ότι αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξεύρεση ατόμων με συγκεκριμένες τεχνικές δεξιότητες, ενώ το 21% δυσκολεύεται να προσελκύσει ειδικούς στις ψηφιακές τεχνολογίες.

Ιδιαίτερη έμφαση στον καθορισμό της μακροπρόθεσμης αξίας

Καθώς ο κοινωνικός αντίκτυπος της επιχείρησης βρίσκεται πλέον στον πυρήνα της επιχειρηματικής στρατηγικής, οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα έχουν ή σκοπεύουν να υιοθετήσουν μια σειρά από αναφορές πέραν αυτών που επικεντρώνονται αποκλειστικά στα οικονομικά στοιχεία και τους μετόχους.

Η πολιτική και κοινωνική πίεση στις επιχειρήσεις αυξάνεται. Η έρευνα διαπιστώνει ότι, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, οι επιχειρήσεις αισθάνονται την ανάγκη να αποδείξουν ότι συνεισφέρουν προστιθέμενη αξία στους ανθρώπους, τους πελάτες και την κοινωνία. Ως εκ τούτου, καθώς οι ελληνικές εταιρείες αντιμετωπίζουν το μέλλον, το 81% έχουν ήδη εφαρμόσει ή θα προσθέσουν δείκτες για τη μέτρηση του ανθρώπινου ταλέντου, ενώ το 77% θα επιδιώξουν να μετρήσουν την κοινωνική τους συνεισφορά με σκοπό τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας, ούτως ώστε να επικοινωνηθεί αποτελεσματικότερα στους επενδυτές, τα ενδιαφερόμενα μέρη και την κοινωνία στο σύνολό της.

Σχολιάζοντας τα ευρήματα της έρευνας, ο κ. Τάσος Ιωσηφίδης, Επικεφαλής του Τμήματος Χρηματοοικονομικών Συμβούλων & Υποστήριξης Συναλλαγών της EY Ελλάδος, αναφέρει: «Η αισιοδοξία των στελεχών των ελληνικών επιχειρήσεων που καταγράφεται στην έρευνα, αντανακλά τη βελτίωση των θεμελιωδών μεγεθών της ελληνικής οικονομίας, αλλά και τη γενικότερη πεποίθηση ότι η χώρα μας επανέρχεται σε αναπτυξιακή τροχιά. Την ίδια ώρα, η έρευνα επιβεβαιώνει ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις συνειδητοποιούν την ανάγκη για συγχωνεύσεις και εξαγορές, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για τη μεγέθυνσή τους, αλλά και εργαλείο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του ψηφιακού μετασχηματισμού. Είναι σημαντικό η δυναμική αυτή να διατηρηθεί και να ενισχυθεί κατά το επόμενο διάστημα».

(Πηγή: EY)

«Βουτιά» στις αποδόσεις του 10ετούς ομολόγου

Οι βελτιωμένες επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας, η προσήλωση στις μεταρρυθμίσεις και η φιλοαναπτυξιακή πολιτική αποκαθιστούν την εμπιστοσύνη των επενδυτών.

Συνεχίζονται και σήμερα οι εντυπωσιακές επιδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων. Η απόδοση του 10ετούς ομολόγου διαμορφώνεται στο 1,013%.

Η πτώση της απόδοσης του από την περασμένη Παρασκευή ανέρχεται στο 4,75%. Αυτό είναι νέο ιστορικό χαμηλό επίπεδο του 10ετούς.

Παράλληλα η απόδοση του 5ετούς διαμορφώνεται στο 0,296%, σημειώνοντας πτώση κατά 17%.

Την ίδια στιγμή, η αναβάθμιση από τον οίκο Fitch φέρνει το αξιόχρεο της ελληνικής οικονομίας κοντά στην επενδυτική βαθμίδα, ανοίγοντας το δρόμο για ένταξη στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης.

Μετά το θετικό σήμα της Fitch και της επιτυχημένης εξόδου της Ελλάδας στις αγορές με το 15ετές ομόλογο, ακολούθησαν οι δηλώσεις της Κριστίν Λαγκάρντ την περασμένη εβδομάδα η οποία εμφανίστηκε αισιόδοξη ότι η Ελλάδα θα μπει στο QE.

Έτσι ανοίγει ο δρόμος για νέες εξόδους της Ελλάδας στις αγορές, με τον ΟΔΔΗΧ ωστόσο να μην βιάζεται επιλέγοντας να προχωρά προσεκτικά σε κάθε βήμα.

Στο επόμενο διάστημα έρχονται νέες αξιολογήσεις από τους οίκους όπου είναι πολύ πιθανόν να ανεβάσουν και αυτοί το rating της Ελλάδας.

Μετά την Fitch λοιπόν ακολουθούν οι S&P και DBRS στις 24 Απριλίου οι οποίοι ήδη δίνουν θετικές προοπτικές στη χώρα, και η Moody's στις 8 Μαΐου.

«Συναγερμός» στο Χ.Α., με τη διαγραμματική εικόνα των 3 βασικών δεικτών να επιδεινώνεται. Κλειδί να μη χαθούν οι στηρίξεις στις 890 – 900 μονάδες & Να υπάρξει άμεσα μια ισχυρή αντίδραση

Τραπεζικός Δείκτης

